

ΥΠΟΘΕΣΗ. I :

Πόρισμα: Κάθε πεπεραμένη παραχόμενη αβελιανή ομάδα είναι επιμορφική εικόνα ελεύθερης αβελιανής πεπεραμένης διάστασης.

απόδ: Έστω $\{g_1, \dots, g_k\}$ σύνολο

γεννητόρων της G .

$\forall i=1, \dots, k$ θεωρούμε άπειρη κυκλική και $\mathbb{Z} = \langle x_i \rangle$ και την ελεύθερη αβελιανή $\bigoplus_{i=1}^k \mathbb{Z} \cong \mathbb{Z}^k$

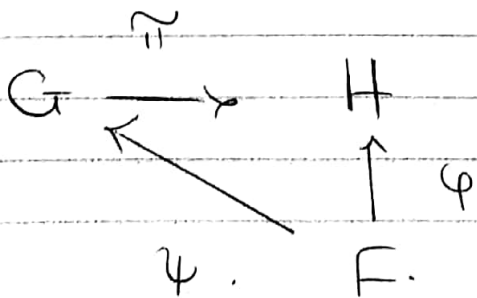
Από την καθολική ιδιότητα ελεύθερης αβελιανής $\omega: x_i \mapsto g_i$ επέκτείνεται σε $\varphi: \mathbb{F} \rightarrow G$ επιμορφ.

□

Θεώρημα: Έστω $\pi: G \rightarrow H$ επιμορφ. αβελιανών ομάδων.

Αν $\varphi: F \rightarrow H$ ομομορφ., F ελεύθερη αβελιανή

$\Rightarrow \exists \psi: F \rightarrow G$ τέω. $\varphi = \pi \circ \psi$.

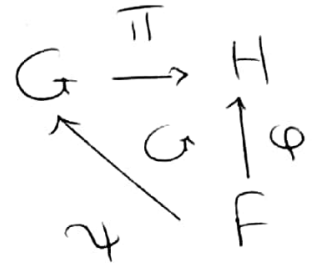

απόδ. $\{x_i\}_{i \in I}$ βάζω $\pi \in \pi_i$
 $\Rightarrow \exists \varphi(x_i) \in H \Rightarrow \forall i \in I: \exists g_i$

$\varphi(x_i) = \pi(g_i)$. Ορίζουμε.

$\psi: \{x_i\}_i \rightarrow G, x_i \mapsto g_i$

καθαίμεν $\Rightarrow \exists \psi: F \rightarrow G$ τ.ω.

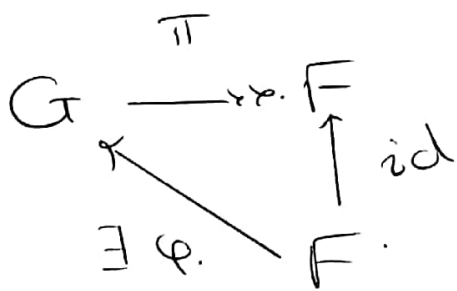
ιδιότητα ελεύθερων αβελιανών

Λήμμα: Έστω $\bullet$ F ελεύθερη αβελιανή $\square$

$\bullet$ G αβελιανή $\bullet$ $\pi: G \rightarrow F$ επιμορφή.

$\Rightarrow G = \ker \pi \oplus H, H \cong F$.

απόδ.

από την προηγούμενη πρόταση υπάρχει

ομομορφία $\varphi: F \rightarrow G$

τ.ω. $\pi \circ \varphi = id$.

$\Rightarrow \varphi$ 1-1 $\Rightarrow F \hookrightarrow G$ και $H = \text{im } \varphi \cong F$.

∴ $G = \ker \pi \oplus H$.

(i) $\ker \pi \cap H = \{0\}$. (ii) $G = \ker \pi + H$. (3)

$\hookrightarrow \alpha \in \ker \pi$.

• Έστω $g \in G = \alpha \pi(\varphi(\pi(y))) = \pi(y)$
 $\Rightarrow \pi(\varphi(\pi(y)) - y) = 0 \Rightarrow \alpha$
 $g - \varphi(\pi(y)) \in \ker \pi \Rightarrow g \in \ker \pi + H$.

□

Θεώρημα: Έστω F ελεύθερη
αβελ. διάσταση n .

• Αν $0 \neq H \leq F = \alpha H$ ελεύθερη
αβελ. με $\text{rank}(H) \leq n$.

Αποδ. με επαγωγή επί το n .

Βάση: $n=1 = \alpha F \cong \mathbb{Z}$. άπειρη
κυκλική

$= \alpha$ κάθε υπομ. $\neq \{0\}$ είναι

άπειρη κυκλική $= \alpha H \cong \mathbb{Z}$.

Επαγωγικό βήμα.

Έστω $n \geq 1 = \alpha F = \underbrace{\mathbb{Z} \oplus \dots \oplus \mathbb{Z}}_{n-1} \oplus \mathbb{Z}$

$n-1$

"

K ελεύθερη
αβελιανή

$\Rightarrow H$ ελευθερώ αβελιανή
 $\text{rank}(H) \leq \text{rank}(K) = n-1 \leq n$
 $\parallel$
 $\text{rank}(F)$

• Αν $H \neq K$.

Θα δώσουμε τον φυσικό επιμορφισμό

$\pi: F \rightarrow \mathbb{Z}, \ker \pi = K$.

Αφού $H \neq K \Rightarrow \pi(H) \neq \{0\}$ και

$\pi(H) \leq \mathbb{Z} \Rightarrow \pi(H) = \mathbb{Z}$.

$\Rightarrow \pi|_H: H \rightarrow \mathbb{Z}$ επιμορφισμός

Απόδειξη
 $\Rightarrow H = \ker(\pi|_H) \oplus \mathbb{Z}$

• $\ker(\pi|_H) = H \cap K \leq K$. από ε.ν.

$\hookrightarrow$ ελευθερώ αβελιανή.

$\text{rank}[\ker(\pi|_H)] = m \leq n-1$.

$\Rightarrow H = \underbrace{\mathbb{Z} \oplus \dots \oplus \mathbb{Z}}_m \oplus \mathbb{Z}$

• H ελευθερώ αβελιανή με

$\text{rank}(H) = m+1 \leq n$.

⑤

Πόρισμα :

Αν μια G παράχεται από w το $\#$ στοιχεία $\Rightarrow$ κάθε υποομάδα S της, μπορεί να παράχεται από το πολύ w -το πλήθος στοιχεία. απός. $G = \langle \alpha, g_1, \dots, g_w \rangle$.

$\Rightarrow \exists F$ ελεύθερη αβελ $\tau. \omega$.

$F \twoheadrightarrow G$ επιμορφή. $\Rightarrow G \cong F/K$.

αν $H \cong G \Rightarrow$ (θεωρ. αυτ.) $\exists \mathcal{U} \cong F, \mathcal{U} \supseteq K: H \cong \mathcal{U}/K$.

$\mathcal{U} \cong F, F$ ελεύθερη αβελ $\Rightarrow$

$\mathcal{U}$ ελεύθερη αβελ, $\text{rank } \mathcal{U} \leq w$

$\Rightarrow \mathcal{U}/K$. πεπερ. παράσ. $= \{n_1, \dots, n_r\}$.

$n \neq r \Rightarrow$ Η πεπερ. παράσ. από $r \leq w$ στοιχεία.

Α6κ $G = \mathbb{Z}^n$. Δείξτε ότι ω $\textcircled{5}$.
 G δεν μπορεί να παρὰχθεί από
 λιγότερα από n στοιχεία.

απόδ: λ s υποθέσουμε ότι G
 παρὰχεται από m στοιχεία.

$\Rightarrow \mathbb{Z}^m \xrightarrow{\pi} G = \mathbb{Z}^n$

$\Rightarrow \mathbb{Z}^m = \ker \pi \oplus \mathbb{Z}^n$

όπου $\ker \pi = \begin{cases} \{0\} \\ \omega \\ \text{ελεύθερη αβελιανή} \end{cases}$

$\Rightarrow \mathbb{Z}^m = \mathbb{Z} \oplus \dots \oplus \mathbb{Z} \oplus \dots \oplus \mathbb{Z}$
 $\underbrace{\hspace{10em}}_n$

$\Rightarrow m \geq n$.

□

Α6κ: Έστω F ελεύθερη αβελιανή
 πεπερ. τάξης και $H \leq F$. Τότε

F/H πεπερ. $\iff \text{rank}(H) = \text{rank}(F)$.

απόδ: $|F/H| = k \Rightarrow k g \in H, \forall g \in G$.

Ορίζουμε: $F \rightarrow H, g \mapsto kg$.

$\Rightarrow F \rightarrow H$ (H torsion free).

$$y = (y_1, \dots, y_n)$$

$$\textcircled{6} \quad \text{rank}(H) \leq \text{rank}(F)$$

($\Leftarrow$) Έστω $\{x_1, \dots, x_n\}$ βάζω. αυτ.

$$F = \alpha x_1 \gamma \oplus \dots \oplus \alpha x_n \gamma.$$

• Αν $H \cap \alpha x_i \gamma = \{0\}$, για κάποιους

$$\text{rank} \quad \pi: F \rightarrow F/\alpha x_i \gamma \quad \text{πρόβουλι}$$

$$\text{rank} \quad \pi|_H: H \rightarrow F/\alpha x_i \gamma \quad 1-1.$$

$$\text{rank} \quad H \hookrightarrow F/\alpha x_i \gamma \quad \text{ελευθερο διαστ.}$$

$$\text{rank} \quad \text{rank}(H) \leq n-1 \quad \text{ΑΤΟΤΟ}$$

$$\text{rank} \quad H \cap \alpha x_i \gamma \neq \{0\}, \quad \forall i=1, \dots, n.$$

$$\text{rank} \quad H \cap \alpha x_i \gamma = \alpha k_i x_i \gamma, \quad k_i \neq 0.$$

$$F \ni g = \sum w_i x_i, \quad k = k_1, \dots, k_n.$$

$$\text{rank} \quad kg = \sum n_i k_i x_i = \sum n_i (\dots) k_i x_i \in H$$

Άρα $\forall g \in F$ έχει πεπερα.

φ_w στο F/H .

= φ . F/H πεπερα. παραδοξου αβελ.

όπου κάθε στοιχείο έχει πεπερα.

τα φ_w .

= $\varphi F/H$ πεπερα.